

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGŐLENEGI ÉS 43-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Piac-u. 12. (Bejárat a Nagytemplomtól felől.)
Telefon 330.

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva:
Égész évre . . . 12.- kor. Negyedévre . . . 3.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy hónap . . . 1.- kor.
Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:
Égész évre . . . 18.- kor. Negyedévre . . . 4.50 kor.
Félévre . . . 9.- kor. Egy hónap . . . 1.50 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Előfizetési, hirdetési
és mindennemű pénzküldemények csak Horovitz Zsigmond lapkiadó nyugtató számlájára fizethetők. Másként történt fizetményeket nem ismerünk el.

Elő a bombákkal!

Lukács László a képviselőházban, fölingerelve azoktól a nyilaktól, amelyeket a bankvita során beléröpítettek, fenyegető célzatossággal lihegte környezetek, hogy a koalíciós romok között bombák vannak, amelyek ha fölrobbannak, közeiben és távolban állókat egyformán megsebesíthetnek.

Annak bizonyítására, hogy a politika berkeiben valóban vannak szárazon tartott puskaporok és elrejtett dinamitok, mindjárt ő maga is felrobbantott egy politikai petárdát, amelynek a pukkanásából az sült ki, hogy a Wekerle-kormány még 1907-ben aláírta azt a meg egyezést, hogy hajlardó a közös bank szabalmát meghosszabbítani.

Ne foglalkozunk most azzal, hogy ez a leleplezés és száz ilyen leleplezés mentie a mai kormány közösbankos és választójog ellenes politikáját. Hiszen egy szóval megállapíthatjuk, hogy ha Lukács Lászlónak még annyi vád van is a politikai livréje zsebében, a mai kormány programja, munkája, törekvése és egész politikája mégis osztrák politika.

Ellenben azokról a bombákról, amelyekről Lukács említést tett s amelyek

az utóbbi időben különböző oldalról sus-torognak, rombolással fenyegetve, nagyon időszerű beszélni.

Mi nem tudjuk, hol tartogatja Lukács László azokat a parlamenti bombákat, amelyeket a koalíció ugynevezett romjai között talált. Azt sem tudhatjuk, miféle dolgokat lát és nevez Lukács László bombáknak. Mi csak azt tapasztalhatjuk, hogy a politika valóban romokban hever és pedig nem a koalíciós politika, hanem az a politika, amelynek egyik erősen ingadozó oszlopa maga Lukács László. És azt is látjuk, hogy ezek a romok tele vannak veszedelmes hazugságokkal, ámitásokkal, csalárdságokkal és rossz szándéku képmutatásokkal.

Jól van, hát nevezzük ezeket bombáknak, ha Lukácsnak így jobban tetszik. De akkor hamar gyujtsuk meg a kanócaikat és siettessük a felrobbanásaikat, mert a nemzetre nézve semmi sem hozhat üdvösebb változást, mint az, ha ezek a bombák minél hamarabb kiröpítik a parlamentből azokat, akik ott „bombákkal” dolgoznak.

Lukácsról megtudtuk, hogy egyezkedni akart az önálló bank alapján Justhékka, egy olyan kormány alakítására, amely az általános választójogot

megalkotja. Tette pedig ezt azzal az utógondolattal, hogy az önállóbankból úgy sem lesz semmi. És amikor ez a „pakta” meghiusult, megegyezett Héderváryval a választójog alapján egy olyan kormány alakítására, amely a közös bankszabalmát meghosszabbítja. Ezt pedig azzal az utógondolattal tette, hogy az általános választójogból nem lesz semmi.

Száz és száz ilyen hazugságra jött már rá az ország.

Az ország sorsa attól függ, hogy megszűnnek-e végre a hazudozások, a szemfényvesztések és előbb-utóbb kitudódó politikai szélhámosságok. Attól függ igenis a nemzet sorsa, hogy felrobbannak-e végre valahára azok a bombák, amelyeket az átitás, stikli és a svindli szenzációival tömködtek meg. És ezeket a tisztító tűzű robbanásokat aféle beszédekkel sem lehet siettetni, amilyent ma az aknák között tipegő Andrássy is mondott és nem aféle folyosói duzzogásokkal lehet elérni, amilyennel ma Lukács izgatta a parlamenti hangulatot, hanem a becsület gyujtó szikrájával, amely ma csak az ellenzékéből pattanhat ki, kell fölvetni és levegőbe röpíteni a politikai bűnök füstölgő bombáit. Mert amíg aféle nagy megrázkódtatás szét nem veti a mai politika labirintusait, ku-

Demmer József műtermében (Szent-Anna-u. 5.) 12 drb levelező-lap csak 3 K.

Az utolsó utazás.

Irtá: Leo N. Grein.

A kórház újra visszanyerte rendes képét. A járvány, mely három hónapon át dühöngött, a mily hirtelen jött, úgy el is tűnt. Az orvos egyedülült rendelésobájában, majd csöngött és Mária testvér után kérdezősködött.

Egy betegápolónő lépett be rövid idő múlva a szobába. Néhány lépésre az orvostól megállott, hosszú, keskeny, állászón halvány kezét összekucsolva. Szólanul fogadott néhány utasi ást és könnyedén meghajolva távozni készült.

— Egy pillanatra még Mária testvér.

Az orvos egy halom papiros között turkált, majd kivett egy fehér papirlapot és az apácának nyújtotta át.

— Az ön számára van itt valami.

— Nekem?

— Igen önnek. Én irtam alá. Holnap el fog utazni.

— Elutazni? — kérdezte csodálkozva az apáca. Miért és hová doktor ur?

— Hová? A tenger mellé kedves testvér, haza szülőfalujába. És miért? Hisz ön oly halvány, mint skibe csak hálni jár a lélek.

Mária testvér figyelmesen nézte a papírt, amely husz évi önkéntes száműzetés után

tizennégy napra újra visszaadta szabadságát, egészséges levegőt és a tengert. A tenger! Gyerekkori emlékek egész sora újult fel szeme előtt. Szinte érezte már szülőfaluja erős, éltető levegőjét. Mária testvér nyugodtan végig olvasta a távozási engedélyt, ezután visszatette az asztalra és határozott hangon felelt:

— Egyáltalán nem vagyok fáradt doktor ur!

— Nem fáradt? — szól az orvos. Majd rövid szünet után hozzátette:

— Hát nem él már öreg édesanyja oda lenn?

— Igen, doktor ur . . . Nagyon öreg lehet már . . . hetvenöt éves, de legalább heven.

— És nincs kedve még egyszer viszont látni?

Az orvos ugyanazzal a kutató szemmel nézett rá, melyet már többször észrevett és amely állandó zavarba hozta, mégis pár percig habozott, míg felelt:

— Nagyon szeretném doktor ur, de . . .

— De?

Nem tudom mit tegyek, minden oly távol esik tőlem. És nem volt időm gondolni rá . . . és most ilyen hirtelen . . .

Mikor másnap az orvos a kórteremben megjelent, amelyben Mária testvér intézkedett, elhatározottan ment feléje. Az álmatlanul el-

töltött éjszaka sötét karikákat vont a szeme köré és arca még halványabb, még állászónb lett. Reszkető hangon, amelyből kiérezhető volt az elfaradt szervezet gyengesége, így felelt:

— Köszönöm doktor ur, elfogadom.

Néhány óra múlva Mária testvér már messzire járt a nagy, lármás várostól, a kórházól. A kis kezításkát görcsösen szorította kezébe és mozdulatlanul ült a vasúti kocsi második osztályában, ahová beszállt. Zavardott volt a sok idegen ember között elhagyottan, akik körülvették és már keserűen megbánta, hogy elfogadta a szabadságot, mely már későn jött számára, mert a betegápolás már természetévé vált, melyen nem tudott változtatni. Az utolsó éjszaka lázas, képzelődéseibe gondolt, ami felizgatta idegeit és vérét forrásba hozta, úgy, hogy ellenállhatatlan kényszer vite rá, hogy elhagyja a maga külön világát, a melyekbe úgy beleszokott, hogy élni sem tudott nélküle. Hisz testtel, lélekkel a kórházé volt, amelynek már husz esztendeje szolgált, ifuságát, erejét, örömet feláldozta, am ly második otthona és öreg napjaira biztos menedéke lett. Nagyon nyugtalanul érezte magát a sok lármás ember miatt, akiknek érdek-e annyira előtűt az övétől.

Óra-óra után telt el. Utársai száma

lisszáit és veszedelmes buvóhelyeit, addig az ország nem fogja tisztán látni, hogy politika vagy brávó-ösztönök mozgatják-e nemzeti munka nemzeti életünk legfontosabb gépezetét.

Fáklyát tehát a kripta-gázok és politikai dinamitok fekete tornyába! Hadd omoljanak le a mai politika bagolyvárának falai. Hadd lásson az ország tisztán és hadd foglalja el egy becsületes nemzeti képviselőt azt a területet, amelyen még lehetne valamit tenni ezért a szerencsétlen országért.

Most pedig még meg kell állapítanunk, hogy mindennek így kellene történnie, ha egyáltalán történhetne. Mert lehet-e ujat, lehet-e leplezőt mondani arról a politikáról és azokról a politikuskokról, amely és akik a korrupció, az alkohol, csendőrszurony és hivatalos főnöki erőszakkal kerültek hatalomra, hogy ott nyíltan elárulják ezt a szegény nemzetet s galádul kiszolgálják Bécsnek.

Hát lehet ezeket leplezni, lehet ezekről új gázságot mondani.

Bankvita.

A képviselőház ülése.

A Házban még mindig a bankvita. Az ülés elején felszólalt Návay elnök, elparentálta Mayländer képviselőt, a Ház részvétét jegyzőkönyvbe vétette és kérte a Házat, hogy az új fiúmei választást kiírassa.

Szentiványi Árpád napirend előtt való felszólalása után, amellyel lapunk más helyén foglalkozunk, a Ház áttért a bankvitára.

Novák János gazdapárti az első felszólaló, aki a kisgazda hitelét tette szóvá. Ez a hitel drága és ezen kell segíteni. (Ugy van!) A hitel olcsósága befolyással bírna a kivándorlásra is. Nem bizik Bécsben s ezért nem lehet a készfizetések felvételének kérdését a bankra bízni. (Helyeslés.) A javaslatot nem fogadják el, hanem az ellenzéki határozati javaslatokhoz csatlakozik. (Élénk tetszés.)

Hieronymy Károly kereskedelmi miniszter kijelenti, hogy gróf Andrassy Gyula tegnapi felszólalása készített arra, hogy a vita ilyen előre haladt stádiumában szót kérjen.

Andrassy ugyanis egyik programbeszélésből részleteket olvasott föl. Most is az a meggyőződése, hogy követelni kell a kötelező készfizetéseket. A valutarendezésnél az volt a cél, hogy a bank jegyei teljes értékűek legyenek, hogy a bankjegyeknek semmi körülmények között diszágója ne legyen. A két kormány megpróbálta és nagy mennyiségű aranyat bocsátott forgalomba, de az történt, hogy az arany rövid idő alatt visszaöngyűlt a bankhoz. Nekünk csak a nemzetközi fizetéseknek van szükségünk az aranypénzre, hogy bankjegyeinknek a külföldön is meglegyen a megfelelő aranyértéke. Ha készfizető a bank és a külföldön fizetéseket kell teljesítenie, akkor nem lehet ezeket papírban kielégíteni, hanem ez, amint Jankovich kifejtette, aranyban kell az illető helyre elküldeni. Az arany árfolyamát befolyásolja az aranypor, aranyfűst is s így, ha mi a külföldön teljesítünk fizetést, ha a márka drágább, mint a korona, veszteségünk van. Ezt a javaslat kiküszöbölő. Egy másik előnye a javaslatnak, hogy a bank köteles az elomutatott bankjegy ellenében törvényes ércpénzt adni. Sajnos, a mi törvényes ércpénzünk nem kizárólag arany, hanem ezüst és rézpénz is, de csak korlátozott mennyiségben. Hieronymy beszéde folyamán igen békülékeny hangot használt és igyekezett Lukács László tegnapi nyilatkozatát enyhíteni. Az obsztrukcióról szólva azt mondta, hogy nem lehet elfogadni hogy a magyar képviselőház magát fegyelmelni nem tudja. Kéri a javaslat elfogadását. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

Utána Zlinszky István jelentkezett felszólalásra.

Justh Gyula nyilatkozik.

Nagy izgalomban gyűlt össze ma a képviselőház. A függetlenségi Kossuth-párt körhelyiségében már tegnap este nagy elkeseredéssel konstataáltak, hogy Lukács László pénzügyminiszter egyenesen megrágalmazta a volt kormányzatot és elhatározták, hogy a képviselőház mai ülésén visszautasítják Lukács rágalmaikat. Megtette ezt ma Szentiványi Árpád, a párt egyik alelnöke, aki napirend előtt felszólalva, rágalmazónak és vénaasszonyos fecsegőnek mondta Lukács Lászlót, ha nem bizonyítja be állításait. Zajos tetszéssel fogadták a baloldalon ezt a férfias kijelentést, míg a jobboldal leforrázva hallgatott.

Ezután a Ház áttért a bankvita folytatólagos tárgyalására, de ez az érdeklődés a

folyosókra vonult ki, ahol Szentiványi nyilatkozata körül folytak viták. A keresztfolyosókon Perczel Dezső, Rosenberg Gyula és más munkapártiak körülvették Szentiványi Árpádot, aki viszont több függetlenségi képviselővel beszélgetett. Nagy melancoliával szólították meg őt, s szemforgatva mondták, hogy ilyen személyes támadások nem alkalmasak a kérdés elintézésére.

— Hulljon a férgese! — válaszolták a függetlenségiek.

— De azt még sem lehet mondani — kockáztatja meg Rosenberg — hogy tünjön el a politikai színérről! Hiszen ez személyes sértés.

— Hát mi van azokkal a bombákkal?

— Hát ez nem sértés?

Justh kijelentette, hogy Lukács nem tisztázta azt a kérdést, hogy vele az önálló bank alapján tárgyal-e vagy se. Ő, Justh újra kijelenti, hogy Lukács csak az önálló bank alapján tárgyal és azt is megígérte, hogy Lukács be fog lépni a függetlenségi pártba.

Justh szavai a következők:

— Szórol szóra ugy van, a mint mondtad! Lukács helyesebben tenné, ha folyton nem szólná el magát. A kinek vaj van a fején, ne menjen a napra! Különbben Lukács ugy belejött a hadakozásba és annyira összevissza sérteget, hogy végül is maga-magát vágja meg. Az is igaz, hogy Lukács be akart lépni a függetlenségi pártba. Szó volt arról, hogy Lukács belép a függetlenségi pártba...

Sokáig folyt így a vita, míg a miniszteri folyosók tájékán komolyabb megbeszélések folytak. Arról tanakodtak, hogy mit tegyen most már Lukács László.

Lukács csak későn, Hieronymy beszéde alatt jött be a házba. A kormánypárton oly nagy volt a lehangoltság, hogy elhatározták, hogy Lukács Déry Zoltán interpellációjára a holnapi ülésen felelni fog. Déry interpellációjában kérni fogja Lukácsot, hogy tegye le az aktákat a Ház asztalára, hadd lássa aztán a Ház az egész „bomba-ügyet“.

Napirend előtt szóialt fel Szentiványi Árpád.

Elnök bemutatja a kérvényeket és irományokat. Jelenti, hogy Szentiványi Árpád napirend előtt szót kér és ő a felszólalásra az engedelmet megadta.

Szentiványi Árpád: T. képviselőház! (Halljuk! Halljuk! balról.) A tegnapi képviselőház ülésén a pénzügyminiszter ur igazán lekicsinylő, félrevezető és szerintem rágalmazással telt kijelentést tett. (Igaz! Ugy van! balról.) Zajos ellentmondások a jobb oldalon. Falkiáltások: Rendre!)

egyre fogyott, végre egyedül maradt. Megkönnyebbülten lélekzett fel, felállott és kinézett az ablakon. Ezt a vad vidéket szerette, amerre most robogott a vonat. Egy csomó rég elfelejtett emlék tödült feléje minden oldalról elkábitotta. Ez volt gyerekkorának földje; a falvak, a templomok alacsony tornyaikkal és ott hátul az a szürke vonal, mely mögött a tenger rejtőzik.

Arcát kezébe temette és halkán mormolta:

— Tulajdonkép mit csináljak itt?

A vonat zakatolása és kattogása közben azonban, mely teljes gyorsasággal vitte tovább hirtelen, mintha valami halk hangot hallott volna.

— Nincs otthon már az édesanyja?

A szelid szemrehányás, mely e szavak mögött rejtett és amit nyomban megértett, könnyet kergetett a szemébe és a könnyesepp lassan gördült végig arcán ruhájára.

Félóra múlva gyors léptekkel sietett a jó ismert keskeny ösvényen, mely a falujába vezetett és amelyen minden fűszál ismerősnek tetszett. A szél vígan lobogtatta nagy főkötőjét. Gyorsan ment, anélkül, hogy egyszer is visszafordult volna, mikor egy kanyarulatnál hirtelen megállott:

— Oh, a tenger!

— Érezte, hogy az izgalomtól hevesebben dobog a szíve, de csakhamar folytatta útját a faluba, türelmellenül, hogy végre meg-

érkezzék és viszontláthassa anyját és törődött testét karjaiba zárhassa.

Majdnem éjjel volt, mikor a házuk elé ért. Az ajtó a gyenge nyomásra öngsdelt és belépett a szobába. Mély csend honol itt benn, és tekintete, mely még káprázott, mert előbb a hanyatló napot nézte, csak nehezen tudta megkülönböztetni az egyes tárgyakat. Ekkor a szoba egyik sarkában egy öreg asszonyt pillantott meg, aki tágra meresztett szemekkel bámult rá.

Meghatottan ment közelebb, az öreg asszony fölé hajolt és szólt:

— Anyám, én vagyok!

Két még erős kéz ragadta meg ruháját:

— Ki az? Ki van itt?

Mária testvér még jobban az öreg asszony fölé hajolt:

— Margarete van itt!

Az öreg asszony egy pillanatra gondolkodni látszott, mintha ez a név valami emléket ébresztett volna fel benne. Arcának ráncai még jobban összehúzódtak, úgy látszott, hogy emlékei között kutatott, de sehogysem tudott ráutalni arra, amit keresett.

— Margarete?

— Igen, én vagyok anyám — sugta az apáca és balkarjával átölelte az öreget.

Az öreg asszony azonban siró hangon mondotta:

— Nem tudom jó asszony, ki az, nem tudom!

Az öreg már abba a korba jutott, mikor a múlt aiszik. Mária testvér minden fáradozása, hogy megismertesse magát annyával, hasztalannak bizonyult. Végül is felhagyott léte. A két összeölekezett asszony pedig ebben a szűk együttlétben jobban el volt választva, mint bármikor azelőtt.

Tizenegy nap múlva Mária testvér viszatért a kórházba és felvette újra régi, huszesztendő foglalkozását.

Ama pillanat óta azonban, mikor otthon felébredt a szíve, hogy elvérezzék, sok dolog új értelmet kapott előtte. Még csendesebben suhant a hosszú folyosókon végig, de szívének előbbi hideg közönye elűnt, mintha otthon megtanulta volna a színelmet és megértette volna igazi hivatását. Senkisé megdezősködött utjáról. Csak az orvos nézett néha kíváncsian rá, kérdő tekintettel, míg végre egyszer mégis elkezdte:

— Mária testvér...

Az apáca észrevette, hogy az orvos hangja lágyabb a szokottnál és kevésbé szigorú tekintettel néz rá. Nem is váltta meg míg befejezhette a kérdést, már felelt:

— Orvos ur... az anyám már...

Hangját itt elfojtotta a zokogás és a mondat befejezetlen maradt. Mária testvér pedig élete végéig megőrizte utolsó utazása titkát.

Elnök (csengei): Csendet kérek. Szentiványi Árpád képviselő urat figyelmeztetem, hogy a szabad kritika jogát mindig tiszteletben tartom; azért adtam meg az engedélyt a napirend előtti felszólalásra is, azonban a felszólalás csakis a kritika jogára vonatkozhatik a házszabályok értelmében, így tehát a parlament tekintélyét sértő kifejezést kénytelen vagyok a képviselő urat rendreutasítani. (Helyeslés a jobb oldalon.)

Szentiványi Árpád: Ezennel ünnepélyesen kijelentem, hogy azon esetre, ha ez nem fog rágalmazásnak minősülni, bocsánatot fogok kérni a miniszter urtól nyílt ülésen. (Felkiáltások a jobboldalon: Megteheli előre!) A lekicsinylésre nézve nem kívánok egyebet mondani csak azt, hogy aki az ellenfelét lekicsinyli, az maga magát még nem fujja fel valami nagygyá. De nem szólok erről, sem a félrevezetésről semmit, mert tudom, hogy Déry Zoltán t. barátom, minthogy ma nincsen alkalmam azt le is bizonyítani, a holnapi napon interpelláció alakjában fogja azt megtenni. Felszólalásomnak tárgyát képezi azonban az, hogy a tegnapi napon a pénzügyminiszter ur ezeket mondta (olvassa): „Arra kérem t. képviselőtársaimat, ne méltóztatásuk a multat nagyon bolygatni és fészegetni, mert nem lehet tudni, hogy a multnak romjai között hol vannak még egyes bombák elhelyezve, és ha az ember azokat nagyon bolygatja, azok felrobbannak és akkor nemcsak a közellélőket terítik földre, de megsértik esetleg még a távolabb állókat is.”

Én kérem a miniszter urat, legyen szives azokat a bombákat kirakni, (Élénk helyeslés balfelől.) azokat előkeríteni. Én t. képviselőház, nem fogok reszketni azoknak fejeiért, akik olyan hibát követtek el, hogy most félniük kell a bombáktól, (Ugy van! a bal- és szélsőbaloldalon.) de tessék kimutatni, hogy mik azok a bombák, hol vannak azok a bombák és hogy kik azok, akik arra rászógtak. (Élénk helyeslés a bal- és szélsőbaloldalon.)

Hock János: Azt hiszem, bűzbomba volt csak!

Szentiványi Árpád: Hát ha a t. miniszter ur be fogja bizonyítani, hogy csakugyan vannak ilyen cselekmények, amelyek miatt félni lehet az illetőnek, én a magam nevében kijelentem, hogy bocsánatot fogok tőle kérni; ha azonban nem tudja bebizonyítani, akkor ne méltóztatásuk rossz néven venni, de én ezt egyébként, mint rágalomnak nem tekinthetem. (Ugy van a bal- és szélsőbaloldalon.)

Hock János: Ha nem tudja bebizonyítani, azt mondja.

Szentiványi Árpád: Minthogy a függetlenségi és 48-as Kossuth-pártot sértette leginkább ez a gyanúsítás s minthogy vezéreink közül az egyik — mint méltóztatik tudni — súlyos betegen fekszik, a másik pedig Amerikában van, nekem, mint a párt alelnökének, kötelességem volt ezt az ügyet idehozni.

Hammersberger László: Hol van?

Szentiványi Árpád: ... ne átalja, tessék előhozni azokat a dolgokat, tessék megmutatni, hogy mik azok s ha szűgyelni valója van, én fogom védekezni. De hogyha nem tudja bebizonyítani és hogyha nem tud ezzel kirukkolni, már engedelmet kérek, akkor én ezt másnak nem tekintem, mint annak, hogy félre akarta vezetni, el akarta tereelni erről a dolgról az egész ország figyelmét, hogy ő ugyanis, a 48-as függetlenségi párttal mikor alkudozott, az őnáló bank alpján állott, sőt hír szerint, az az ígérete is volt, hogy talán be is fog lépni a függetlenségi és 48-as pártba. (Mozgás a bal- és szélsőbaloldalon.) Kérem a miniszter urat ...

Huszár Károly (sárvári): Tessék nyilatkozni erre!

Szentiványi Árpád: ... hogy nyilatkozzék erre nézve és ha ezt nekünk be fogja bizonyítani, akkor kijelentem, hogy itt férfiasan bocsánatot fogok kérni, de ha nem, akkor engedelmet kérek, ez nem egyéb, mint rosszakaratú rágalom és vén asszony fecsegés. (Mozgás és zaj a jobboldalon és a középben. Helyeslés a bal- és szélsőbaloldalon.) Ezeket kívántam elmondani. (Élénk éljenzés és taps a bal- és szélsőbaloldalon!)

Gyalog

Békéscsabától — Nagyváradig.

Számüzött árva gyermekek.

Nagyváradról írják: A besztercenaszói hófödte sziklaóriáscs nyomában szerényen, az ismeretlenség homályában húzódik meg Felső-Bangó község. Csöndes, józan román nép lakja az apró hegyoldali viskókat s nagy ritkaság az, ha valamelyikük tulmerészkedik a havasok másik oldalára. Aki a szomszéd faluban járt, az már a világlátott emberek sorába tartozik s így csak természetes, hogy a fiatal domnu dászkal a legokosabb ember az egész faluban.

Még a kupaktanács is hozzá fordul tanácsért, ha valami ügyes-bajos dolguk akad a szomszéd faluban lakó közjegyzővel vagy — isten ments meg! — a tekintetes vármegyével.

Két árvagyermek nevelkedett fel ebben a csöppnyi falucskában: Tamásze Mikuláj és Tamásze Juon.

A szülők már réges-régen elpusztultak s a két gyermeket a falu nevelte fel. Egyszer egyik adott nekik enni, egyszer meg a másik. De legtöbbször azonban nem kaptak enni sehohsem. Mert hogy nagyon szegény község ez a Felsőbangó s az apró tüledező viskók lakói maguk is éhen maradnak igen sokszor.

Azért valahogyan mégis csak fecseperedett a két árva fiú. Az egyik most már tizenégy éves lett, a másik pedig tizenkettő.

A község is úgy találta, hogy eleget éltösködött a nyakán már a két gyermek s elhatározták, hogy most tul fognak adni rajtuk. Igen ám, de hogyan?

A domnu dászkal adott tanácsot erre is. A két fiút el kell küldeni jó messzire, hogy haza se tudjanak jönni jó hosszú ideig. Itt is egy levelet valami békéscsabai ismerősének s aztán a napokban felültették Mikulájt meg Juont a vonatra, egy fél kenyeret tettek a tarisznyájukba s isten nevében utnak indították.

A két bocskoros román gyermek szerdán reggel meg is érkezett a békéscsabai állomásra. A domnu dászkal azt mondta nekik, hogy várni fogják őket az állomásnál, de bizony nem várt ott rájuk senki sem. — Egy ideig ott ödöngtek a várótermekben — aztán Miluláj, az idősebb testvér kiadta a jelszót:

— Menjünk haza Felsőbangóra, ott sokkal barátságosabbak az emberek, hiszen itt meg sem értik a szavunk.

S aztán a két bocskoros fiú elindult a sínek mellett délelőtt tíz órakor. A havas acélsinpár volt az utjelzőjük s szentül meg voltak győződve arról, hogy a sín mellett haladva okvetlenül hazajutnak. Fázva, dideregve bolyongtak a kavicsos uton, őrháztól-őrházig, de megpihenni nem mertek sehol sem.

Ma éjjel is mentek, pedig a Juon bocskorának már teljesen elkopolt a talpa. Ma délben aztán félig megfagyva beérkeztek a nagyvárad állomásra, ahol Kerekes őrmester vette őket párfogás alá.

A két gyermeket egyelőre a toloncházban helyezték el, ahonnan a napokban illetőségi helyükre fogják szállítani.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Szombaton Romeo és Julia dráma B) bérlet. Vasárnap délután Tatárjárás daljáték. Este Alpár Irén felléptével Cigány népszínmű kis bérlet.

Jászai Olga fellépte.

(Fedora.)

Tegnap este mutatkozott be a debreceni színházlátogató közönségnek Jászai Olga. Sardou régi, de koronként még mindig szívesen látott, nagy hatású drámájának, a Fedorának címszerepében.

Jászai Olga ezen első felléptével is igazolta, hogy régebbi idő óta működik a magyar színpadokon. Teljes színpadi készsége, előkelő játékszilusa s nagyon szép, a különböző emóciók interpretálására alkalmas organuma van. Szóval nagyon szubtilitirozott színésznő. A közönség nagyon rokonszenvesen fogadta s felvonások után nagyon sokszor tapsolta lámpák elé.

Ipanoff Lorist Thury Elemér játszotta, szép sikerének számát gyarapította kifogástalan alakításával. A többi szerepek lényegtelenek a darabban, de Huzella Irén, Deésy Alfréd, Kardos Géza mégis dicséretet érdemelnek, mint akik pompás keretet alkottak.

A nézőtér — dacára az erős hidegnek — majdnem teljesen megtelt.

* **Komlósi Emma fellépte.** Jövő héten három estén vendég szerepel nálunk Komlósi Emma a Népszínház volt kitűnő szoubrettje, akit betegsége gátolt e héten lejönni. A kiváló művésznő három legjobb szerepében lép fel nálunk. — **Vasárnapi előadások.** Vasárnap délután 3 órakor mérsekelt helyi alkalmi a Tatárjárás daljáték kerül színre. Este Alpár Irén felléptével Szigligeti örökbecsű népszínműve a Cigány Borbély Sándorral a címszerepben. — **Kormánybiztos.** Hétfőn lesz a bemutatója Guthi kacagató bohózatának. Guthi, aki már sok jókedvű estével örvendeztetette meg közönségünket, ezzel a legújabb darabjával ismét megnyitja jóízű humorának zsilipjeit és rendre felvonultatja az ő groteszk kacagató figuráit. Nagy hatásra számíthat egy kuplé, amit Horváth Kálmán énekel ezzel a refrénnel: „Bölcsen berendezett társadalom!”

Amiről beszélnek.

Az eltűnt ezüst tárca.

Szegedről írják: Egy csunya, kellemetlen ügyről suttognak napok óta Szegeden. Holmi lopásról, amelyet állítólag egy exponált állású szegedi úriember követett volna el. A lopás még rábizonyítva nincs, de a körülmények és főképpen egy tanuvallomás annyira az illető ellen bizonyítanak, hogy a rendőrség szinte tanácsstalanul áll az esettel szemben.

Fátyol alatt, nevek nélkül írjuk meg ezt az esetet, szóról-szóra úgy, ahogy megtörtént.

A Proféta-vendéglő nagy éttermében vasárnap éjjel egy huszárhadnagy vacsorázott. A vendéglő ezuttal zsufolásig telve volt. Az egyes asztaloknál ember ember mellett szorongott, csupán a hadnagy ült egyedül. Kényelmesen megvacsorázott, azután fizetett és eltávozott. Azonban valamit ott felejtett az asztalon; az ezüst cigaretta-tárcáját. A tárcában ezuttal nem finom egyiptomi cigaretták, hanem ropogós százkoronások feküdtek egymás mellett.

4.

A hadnagy asztala nem sokáig maradt türesen. A szomszéd asztalnál felkelt három elegánsan öltözött ur és helyet foglalt az üresen hagyott asztalnál.

A hadnagy asztala mellett van egy törzsasztal. A tanárok asztala. A tanár urak közül az egyik, aki véletlenségből szemmel tartotta a hadnagy asztalát, pár pillanat múlva a következő jelenetnek volt tanúja:

A három ur közül az egyik vágott bajszu, ujságlapot vett ki a zsebéből, azzal leborította az asztalon heverő ezüst cigarettatárcát, azután óvatosan a papírlap alá nyult, kihuzta a tárcát s ugyanolyan óvatossággal becsuszta a belső zsebébe. A következő pillanatban a három ur anélkül, hogy ebédjüket teljesen elfogyasztottak volna fizetett és elment.

Pár perc múlva visszajött a huszárhadnagy. A tárcáját kereste az asztalon de nem találta. Szólt a pincéreknek. Azok nem tudtak felvilágosítást adni. Zaj. Lárma. Izgatott lőtás-futás a pincérek részéről. Es itt beavatkozott a dologba két rendőrtisztviselő. Véletlenül mindketten ott vacsoráztak akkor a vendéglőben. A tanár ur jelentkezett. A rendőrtisztek hozzáfogtak a nyomozáshoz, illetőleg a három ur felkutatásához.

Csakhamar rájuk is akadtak egyik előkelő szegedi kávéházban. Az egyik rendőrtiszt félrehívta a vágott bajszut, bevitte egy elkülönített terembe. Megmotozta. Pénzt talált nála. Ezüst tárcát nem. Megmotozta a másikat, azután a harmadikat is. Pénzt mindegyikőjök-nél talált, de tárcát egyiknél sem. Hanem itt jött azután a szenzáció. A három urnál talált pénz ugyanannyit tett ki, mint amennyit az az eltűnt tárcá tartalmazott.

Ezek után a rendőrtisztviselő mit tehetett egyebet, egyenkint feljegyezte a méltatlankodó urak neveit, a lakásuk címét s azután feljelentést tett ellenük a főkapitányságon.

A gyanúkok súlyosak a vágottbajszu ur ellen. A tanár fentartja az állítását és ellene bizonyít a hármójuknál talált pénz összege is. A rendőrség szigoruan folytatja a nyomozást és ha csak valami véletlen felszínre nem hozza az igazságot, megeshetik, hogy az ekszponált állásban levő vágottbajszu ur és két segítőtársa egy szép februári hajnalon, egyszerre csak a rendőrség egyik külön cellájában találják magukat.

UJDONSÁGOK

— **Vasárnapi istentiszteletek.** E hó 12-én vasárnap az ev. ref. templomokban az istentiszteletek a következő sorrendben fognak megtartatni: a Nagytemplomban prédikál G. Szabó Gábor s. lelkész, a Kistemplomban 9 órakor Bethlendy Endre s. lelkész, 11 órakor Uray Sándor lelkész, a Kossuth-utcai templomban Tariska Béla s. lelkész, az Ispótyai templomban K. Tóth Kálmán lelkész, a Csapó-kerti imaházban Kovács János vallásoktató lelkész, a Homokkerti imaházban Bereczky József főiskolai szénior.

— **Népszámlálás Hajdúvármegyében.** Hadumegyé községeiből és városaiból egymásután érkeznek be a népszámlálási eredmények. Böszörményben a lakosság száma 28570, a szaporodás mintegy 4000. Hadházon 9903 ember él, a szaporodás 885. Hajdúnánáson 16.748. Nádudvaron 9705, Földesen 5703, Felsőjózsán 2257, Alsójózsán 1295, Tégláson 2520 lakos van. Az átlagos emelkedés 5 százalék.

— **Főhívás a háztulajdonosokhoz.** A rendőrség egy ízben figyelmeztette már a háztulajdonosokat, hogy a sikos járdákat takarítsák le. A város igen sok utcájában a háztulajdonosok nem reagáltak a rendőrség felhívására. Ennek következménye volt, hogy a rendőrség csütörtökön 50 büntető parancsot adott ki. Tegnap 127 feljelentést adtak be a háztulajdonosok ellen. A rendőrség újlag figyelmezteti az érdekelteket, hogy a járdáról a havat kapartassák el, mert igen szigorú büntetésekkel fogják a kihágást elkövetőket sújtani. Ezért Rostás István főkapitány már főhívást is bocsátott ki tegnap a háztulajdonosokhoz.

— **Szabályrendelet a legeltetésről.** A város gazdasági bizottsága ma délelőtt ülést tartott, melyen a bizottság tagjai szép számmal vettek részt. Az ülésen a Hortobágyra kihajtott állatok legeltetési idejének és az állatok után fizetendő díjakat tárgyalták. A bizottság javaslatot tett e tekintetben a tanácsnak, amely határozatot fog hozni ez ügyben. A bizottság a legeltetési díjakat felemelni javasolja.

— **A mi bálunk.** A debreceni függetlenségi és 48-as párt e hó 18-án, szombat, az „Arany Bika” szálló dísztermében Rácz Károly és fiai zenekarának közreműködésével zártkörű táncvigalmat rendez. A mulaiság kezdete este 8 órakor. Belépti-díj személyenként 2 korona. — Feltűzések hírlapilag nyugtázzunk. Jóízű ételekről és italokról gondoskodunk. Jegyek előre várthatók a „Függetlenségi kör” helyiségében és a táncvigalom napján este a pénztárnál. A rendezőség ma tette postára a meghívókat. Ha valaki, aki ameghívóra igényt tart, véletlenül nem kapta volna azt meg, a rendezőség fölkéri, hogy vagy a párttitkárhoz József-királyi herceg utca 8. szám alá, vagy pedig a pártkörhöz forduljon.

— **Munkásgimnázium.** A debreceni munkásgimnáziumban ma este 8 órakor az Ipartestület dísztermében (Simonfi-utca 3. II. em.) előadás lesz a bányáról. Az előadás 29 vetített kép kíséretében folyik le. Előadó Nadasdi Alajos főreáliskolai tanár az ismert geologus, ki igen szép és élvezetes előadásban fogja bemutatni a bányai életet.

— **Köszönet.** Felejthetetlen Iránkénk elhunytá alkalmából kedves rokonaink, barátaink és jóakaróink részéről annyi megtisztelő és összetört lelkünköt vigasztaló megnyilvánulásban volt részünk, hogy szívünk legbensőbb hálaérzetének kifejezésére méltó szavakat nem találunk. — Fogadják mindnyájan szívünk legmélyebb köszönetét. Tisztelettel a Zádor család.

— **A Patronázs-egyesület köréből.** Az igazságügyminiszter egyesületünknek a múlt 1910. évről utólag 500 — ötszáz korona állampolgáryt utalványozott ki, amely összeget a rendes eljárás útján már föl is vettük és az Egyesület vagyonaként takarékpénztárilag kezeljük. Debrecen 1911. febr. 10. Csiky Lajos patr. egyesületi titkár.

— **Tolvaj suhanc.** Harsányi János debreceni külsőségen lakó ember feljelentést tett a csendőrségen, hogy a házából egy revolvert elloptak. A csendőrség kinyomozta a tolvajt, aki nem más, mint Györfi István suhanc. Györfi bevallotta bűnét és a pisztolyt átadta a csendőrségnek.

— **Gyilkos tél.** Aradi távirat jelenti: Borosjenő és Zsigmondháza közelében két megfagyott napszámost találtak. — A Maros ma reggelre Aradnál teljesen befagyott. Husz év óta nem emlékeznek hasonló esetre. — Nagybescskerekről jelentik: A torontálujhelyi országon Meiningen György bogorosi lakos dohánycsempészes közben megfagyott. — Keszthelyről táviratozzák: A hőmérő reggel 14 fok K.-t mutat. A Balaton partjain óriási hóviharak dühöngenek.

— **Olcsóbb lesz a rádium.** Berliini távirat jelenti: A berliini egyetem kémiai intézetének magántanára, dr. Hahn Ottó, telfedezte a rádium előállításának egy olcsóbb módszerét. Kutatásai közben rájött arra, hogy a storium elégetésénél egy mesotorium nevű elem keletkezik, mely rádiumot tartalmaz. Az így nyert rádium egyharmadába kerül az eddigelő preparált rádium árának.

— **Névmagyarosítás.** Prunyi Miria debreceni lakos családi nevét belügyminiszteri engedéllyel Perényire változtatta.

— **Szólhámós ügynök.** A napokban egy Kleinnak nevező ügynök látta végig a házakat s mint a Korona fővárosi arcképfestő műintézet megbízottja megbízásokat és előlegeket vett föl. Természetesen megszökött s az is természetes, hogy Klein sohasem volt a Korona intézet megbízottja.

— **Tréfából felakasztotta magát.** Nagyon tréfás ember volt világlátásban Jenei János sárkeszi-i vármegyei ukaparó, aki minden alkalommal mindenből tréfát csinált. Végig tréfálta az életét és így ment a másvilágra is. Ugy történt a dolog, hogy Jenei felesége átment Mohára látogatóba. Azt mondta, hogy két nap múlva jön csak vissza. Jenei elment a korcsnába, ahol vidáman elbeszélgetett. Többek között kijelentette, hogy olyan nagyszerű tréfákat, mint ő, senki sem tud csinálni.

— Most is olyan tréfákat eszeltem ki — mondotta — hogy beszélni fogok róla. Meglátjátok, hogyan megijesztem az asszonyt, mikor haza jön.

Hiába faggatták, nem mondott többet, csak rejtélyesen mosolygott. Az asszony hazament, de hiába kopogott az ajtón, senki sem válaszolt. Az ablaknak került és benézett. A következő pillanatban rémült sikoltással hőkölt vissza. Az ágy fölött egy kötélén lógott Jenei János. A sikoltásra és kiabálásra előjöttek a szomszédok, de eleinte csak nevettek, hogy a huncut Jenei mennyire meg tudta ijeszteni a feleségét. De aztán mégis csak közelebb jöttek és mikor látták, hogy mi történt, föltörték az ajtót.

És ekkor konstatálták, hogy Jenei vice pompásan sikerült. Az asszonyt nagyon rosszul megijesztette, sőt jobban, mint akarta. Mert a tréfában az a szépséghiba történt, hogy Jenei tulságosan föl találta magát akasztani. Éppen a másvilágon ébredt föl.

— **Könyvkötések, díszmunkák, paszpartuok legizlésebben** Antalffy Ferencnél készíttetnek Piac-utca 31.

— **A kereskedők és iparosok hitelszövetkezte** Debrecen, Csapó-utca 1. sz. Könnyen vis z fizethető törlesztés kölcsönöket nyújt. 1 betét 50 fillér. Minden betétre 120 K kölcsön kapható. Ház és föld vételeknél, valamint építkezés kölcsönök sürgősen intézettek el.

Hunnia képei szépek!

Hunnia képei olcsók!

Hunnia képei tartósak!

Hunnia levelezőlapjai szenzációsak olcsóságban és kivitelben.

Hunnia műterem a PIAC- és CSAPÓ-UTCA SARKÁN az utcai oldalon van.

Hunnia modern berendezésű és fényképezési műterem.

— **Táncrendek,** bődíszművek, kereskedelmi és pénzügyi könyvek. Könyvkötés. Papírból előállítható mindennemű készítmények legjobban kivitelben készülnek Dávidházy Kálmán könyvkötészetében, Fűvészkert-utca 9. szám.

— **Demmer Jézsefnek** mai számunkban megjelent hirdetésére olvasóink figyelmét fel hívjuk.

Nagy a hideg.

Kemény tél.

Nemcsak nálunk és a még északibb fekvésű országokban rázza meg havas szakállát, hanem még a déli országoknak is kijut a zimankós időből. Távirati jelentések hozzák hírül, hogy Spanyolországban, Szicíliában, Görögországban és Konstantinápolyban is erősen havazott s a Bosporus lágyan zsongó habjai jeges partot mosnak. Ez országokban ritka jelenség ugyan a havazás, ámde volt már rá példa a múltban is.

Mindezt pedig, — sőt még egyebet is — régen megjósolta a derék Bartolomes Armigio olasz világprófeta „Meteoria“ című, Bresciában, 1586-ban megjelent könyvében, amelyben örök időjósást tesz közé ausztriai Lipót herceg, régi csillagász utmutatása alapján. „Hogyha az év vasárnapkal kezdődik — írja a derék Armigio — jó, de szeles tél köszönt be; a tavasz esős, a nyár és az ősz pedig szüntén szeles lesz. Jó aratásra, bizalmas legelőkre és bő szüretre van kilátás. Az ifjuság sorait azonban megritkítja a halál; uralkodók közt viszály támad; a gyilkosságok és tolvajlások gyakoriak lesznek.“

Ime, a meteorológia hajdanában — biztosabban és határozottabban jövendőt, mint ma; pedig akkor még a barométert sem ismerték. A modern tudomány ma már nem jósol hosszú időre, legfőlegbe régi följegyzések és statisztikai adatok alapján következtetett periodikusan visszatérő időjárás-típusokra. Renou elmélete szerint például a szigorú telek minden 41-ik esztendőben ismétlődnek, s az 1789, 1830 és 1871-iki szigorú telekről következtetve, 1912-re csakugyan bevélnék Renou teorája, amely esztendőre esnek századik évfordulója Napoleon emlékeztetés visszavonulásának Moszkva alól, a farkasordító hidegben. A mostani tél tehát csak kóstolója az elkövetkezendő jövő évi szigorú télnek. — Hideg telekről emlékezhetik meg a múlt század krónikája is; így hideg tél volt: 1812—13, 1819—20, 1829—30, 1840—41, 1870—71, 1879—80, 1890—91 és 1894—95-ben.

Szokatlanul hideg az időjárás Olaszországban, de nemcsak északi, hanem legdélibb részében is. Sok helyütt 8—10 fokot mutat a higanyoszlop zérus alatt. — Görögország klasszikus földjét, 11 Celsius-fok mellett, vastag hótakaró fedi; Pétervárot meg éppen 20 fokot mutat a hőmérő. Régi krónikák szerint, hasonló hideg tél uralkodott Olaszországban 1099, 1133. és 1163. évben, amikor is az „Etna háborgott és pestis pusztította az embereket.“ A múlt században, kiváltképpen 1829-ben volt szigorú tél Olaszországban, amikor is Palermóban tizenegy napon át, február 14-ig szakadatlanul havazott, nemkülönbén Nápolyban. 1833-ban Perzsiában 25 fok volt a hideg; 1836-ban Rómában a Villa Borghese kerti taván januárban vigan korcsolyáztak; Madridban április 27-én 5 fok mellett fagyoskodtak. míg Pétervárot 35 fokra szállott alá a higany; 1838-ban május 26-án Szicíliában hideg tél volt.

Pedig, ha a jelek nem csalnak, a mostani hideg és zimankós geridodus még tovább tart, mert az Atlanti Ocean anticiklonja, 780 mm. légnyomás mellett, ez idő szerint Nagybritániára nehezedik, míg a 756 mm. depresszió Ausztria és Magyarország fölé helyezkedett és lenyulik egészen a Genuai-öböl és

az Adriai tenger közepéig. — Aszerint tehát, amint ebben a konstellációban észak vagy dél felé történik majd eltolódás, következnek ránk hidegebb, illetve enyhébb napok.

Jótekonyság az előszobában.

..

(Hosszu, kétségbeesett csöngetés a méltóságos asszonyék lakása ajtaján. Mari, a szobaleány nyit ajtót. Két elegánsan kiöltözött hölgy áll előtte. Kezükben hatalmas két retikül. Az egyik tollas kalapot visel, a másik pedig kucsmát.)

Mari szobaleány: Kezitsókolom.

Tollkalapos: Itthon van már a méltóságos asszony?

Kucsmás: Természetesen, hogy itthon van.

Mari (ijedten): Izé, hogy is mondjam...

Tollkalapos: Bizonyosan a méltóságos asszony adta ki a parancsot magának, hogy ő nincs itthon.

Kucsmás: Jó vicc. Mi nem vagyunk jótekonysági nők, mi egészen közönséges vendégek vagyunk.

Mari (gyanakvóan): De kérem, a nagyságáék egészen olyan jótekonyságúak.

Tollkalapos: Hiába akar lerázni a méltóságos asszony bennünket a nyakáról. Mi egészen másfajta nők vagyunk. A Spitzerné őnagysága egyszerre három mézároslegénytel akart bennünket kidobtatni. És mégis bementünk, mert mi nem könyörödmányokat gyűjtünk.

Mari (beszélni akar.)

Kucsmás: Ne is beszéljen, szóval nincsen itthon a méltóságos asszony. Hát a hordár épen ebben a minutában nem a Győrfi urnak vitt randevulevet, mert a méltóságos ur pont egy órával ezelőtt utazott el.

Mari (szent meggyőződéssel): Nincs itthon a méltóságos asszony.

Kucsmás és Tollkalapos (levetik a kalapjukat, a keztyűjüket. Előveszik a retikülből a kézimunkát és elkezdnek dolgozni. Így tart ez egy kínos félóráig.)

Mari (sírva): Nincs itthon kérem a méltóságos asszony!

(Csöngetés az ajtón. Győrfi jelenik meg a küszöbön.)

Győrfi: No, Mari? (A tárcájából elővesz egy koronát.) A méltóságos asszony itthon van ugy-e?

Hangok az előszobából: Majd meg látjuk.

Mari (ökdösi Győrfit): Pssz...

A kucsmás hangja: Ne püsszögjen olyan hangosan.

A méltóságos asszony hangja: Ki az Mari?

Mari (megsemmisülve szalad be a belső szobába.)

Kucsmás és Tollkalapos: Most már nem tagadhatja le, hogy itthon van!

Mari (a diadalmak göggyével jön ki):

— A méltóságos asszony azt üzeni, hogy elment hazulról. Tessék beszélni Győrfi ur!

Bors.

A „Debreczen“ szerkesztősége és kiadóhivatala Piac-utca 12. sz. a.

TÁVIRATOK.

A pestis.

Bukarest, február 10. A konstantinápolyi román követséghez érkezett távirati jelentés szerint a pestis Mandzsuriából már áterjedt az európai Oroszországba. Néhány nappal ezelőtt Asztrakanban négy halálos pestis-eset fordult elő. Ez a hír Bukarestben nagy nyugtalanságot keltett.

Páris, február 10. Az orosz kormány Doyen tanárhoz fordult, hogy küldjön pestiszérumából, a Mysolisine-ből nagyobb mennyiséget. Egy párisi lap megkérdezte a híresebb francia professzorokat, vajjon fenyegeti-e pestis Európát. A legtöbb tanár véleménye szerint a pestis tényleg erősen terjed nyugat felé. Ezzel szemben Jersin úgy nyilatkozott, hogy Európát nem fenyegeti a pestis. Az utasok, akik a járványt megkapják, elpusztulnak mielőtt a járvány környékéről kiérhették. Épp így nem kell tartani attól, hogy patkányok behurcolhassák a pestist Európába.

Pétervár, február 10. A cár elrendelte az irkutzki, charbini és wladivostoki Vörös-kereszt mozgósítását, ami csak háboruban szokott megtörténni.

Sikkasztó vasuti pénztáros.

Temesvár, február 10. Az ottani vasuti pénztáros, Karolyi Gábor megszökött és magával vitt a pénztárból 6—7000 korona készpénzt.

Gyermekkinzó cigányok.

Bukarest, február 10. Dorohoi határában a csendőrök egy cigánytáborot találtak sátrak alatt. A vándor oláh cigánykaraván Magyarországról jött át Romániába. A csendőröknek feltűnt, hogy igen sok cigánygyerek van a sátrakban s azok mind nyomorékok, bénák, vakok, némák, iszonyatosan vigyorgók, holott a cigánygyerekek egészségesek és épek. Az egész karavánt betelepítették a dorohoi község-házára s az alatt az üres sátrakat átkutatták. Borzasztó felfedezést tettek a csendőrök. Egy sátorban hihetetlen kegyetlenséggel berendezett csonkító műhelyt találtak, szerszámokat, melyekkel a gyermekek hátgerincét görbítették, finom orvoskéseket, a melyekkel a szegény teremtések arcizmait vágta át, hogy örökre vigyorgó legyen az ábrázauk.

A község-házán egyenként megvizsgálták a gyermekeket. Huszonhárom lapott apróság volt közülük. Mindannyi sánta, pupos, félábu, félkezű, akárhánynak ki volt vágva a nyelve, de legiszonyosabb látvány volt néhány vigyorgó. Az egész cigánykaravánt fogságba vetették s most keresik az elrabolt és megnyomortott gyermekek szüleit. Az oláh cigányhad két hét előtt jött Magyarországról román földre s állítólag néhány tagja a bandának Magyarországon hurokra került gyermekcsonkiasért.

Elütötte a vonat.

Pécs, február 10. Kis Tóth József helesfai korcsmárosnak a fia a pécsi polgári fiúiskolában folytatta tanulmányait és minden reggel bejött Pécsre s minden este ismét visszament haza. A kis fiu — alig 14 éves volt — tegnap este fél 11 órakor, csakugy mint máskor, haza akart menni a vasuton, de míg hazaért, addig elnyomta az álom a Cserdi-Helesfa megállóhelynél, ahol csak nagyon rövid ideig áll a vonat, akkor akart kiszállani a vonatból, amikor az már ismét indulóban volt. Ámosan, de mégis sietve, kiugrott a vonatból s minthogy nem ért rá a télikabátját begombolni, a szél széjjelvetette a kabátját s a vonat a lebegő kabátot elkapva, a fiut a kerek alá sodorta. A kis fiu tragé-

Alapított 1901-ben.

Alapított 1901-ben.

HOROVITZ ZSIGMOND

Könyvnyomdája, Papirkereskedése
fényképészeti szaküzlete

DEBRECZEN, Piacz-utca 12. (Stenczinger-ház.)

Telefon
330.

Elvállal és készít :

napi és hetilapokat, tankönyveket, tudományos és szépirodalmi folyóiratokat, röpcédulákat és falragaszokat; üzleti könyveket, számlákat, cégnyomású levélpapír- és borítékokat, körleveleket, táblázatok, eljegyzési kártyákat, lakodalmi és bál meghívókat, naptárakat, egyesületi és ügyvédi nyomtatványokat, táncrendeket, névjegyeket, vignettákat stb. stb. nyomtatványokat izléses kivitelben, pontos időre és **a legjutányosabb árszámítás mellett.**

DEBRECZEN és ESTI HIRLAP

politikai napilapok kiadóhivatala.

Hirdetések a legjutányosabb árszámítás mellett
 Telefon 330. vételnek fel. Telefon 330.

Raktáron tart :

Hazai gyártmányú irodai papirokat, iskolai füzeteket, körzőket, vonalzókat, rajztömböket, rajzpapirokat; fekete-, anthracen-, másoló- és színes tintákat, fekete és különféle színű irónokat; töltőtollakat; tollszárazakat, tollhegyeket, closettpapirokat, papirlemezeket, iskolai táskákat, festőmintákat, emlékkönyveket, képes- és mesekönyveket, fénykép- és levelezőlap-albumokat, gomb- és tubus festékeket; helybeli lálképes- és genre Levelező-lapokat.

Legújabb divatu

Levélpapirook

10/10, 15/15, 25/25, 50/50-es csomagolásban és dobozokban **bámulatos olcsó árakban.**

Üzleti könyvek, számla-tartók, másoló-könyvek

Elismert legolcsóbb beszerzési forrás!

Fényképező gépek,

fényérzékeny papirook és lemezek, előhívók, aranyfürdők

és egyéb fényképészeti szerek és cikkek.

Amateur-kartonok

nagy választékban.

Apró hirdetések.

Téli költött keztyűk a legfinomabb kivitelben, előre haladt idény miatt, mélyen leszállított árban szerzhető be Nagy Andrásnál kistemplom mellett.

28 KRAJCÁRERT fejel férfi vagy női harisnyat BENYÁTS EMIL villanyerőre berendezett harisnyagyára. Debrecen, Tiszapalota.

VESZÉLYMENTES önberetválkozó készülékek, ollók, zsebkések, pénz, szivar és cigaret-tárczák, ridikülök, nyakkendők, zsebkendők leszállított árakon beszerezhetők Márton Gyula rövidáru üzletében Piac-u. 9. 3

Postakosár fajalma franko 2-50 korona. Elek Kálmán, Sajtószentpéter.

Feltalálók, bármely eszmét olcsón kidolgozom szabadalmaztatásra. Ems. Petroszény, Deák-bánya.

Házilag főzött különleges baracklekvárnak kilóját 2-40, mézédés szilvalekvárnak 1-—, papírhéjú dió postakosaraként 4 koronáért szállít Gyümölcskivitel Csongrádról.

Rayonképviselők ügynökök és representabilis viszontelárusítók, kiknek nagy ösmeretségük van jobb izr. körökben, egy szabadalmazott kegyeleti újdonság értékesítéséhez kerestetnek. Csakis jó megjelenésű kauzsióképes acquiriteurök lesznek figyelembe véve. Havonta 1000—1200 korona jövedelem. Molnár M. Lajos szerkesztő Budapest, Rottenbiller-u. 10. Prospektusok ingyen.

Legalkalmasabb ajándékok

GASPARIK ADÁM

műórás és ékszerésznél Debreczen,
Hunyadi-utca 12. sz.

4139. tkv. sz.
1910.

Árverési hirdetmény.

A püspökladányi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtónak Czibere József végrehajtást szenvedő elleni 1009 kor. 37 fillér tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék (a p-ladányi kir. járásbíró) területén lévő, Nádudvar községben fekvő, a nádudvari 653 szám betétben A. II. 1—2. sor 7500., 7501/1. hrsz. alatt felvett 22 hold 855 □-ös területű Mihályhalom dűlőben fekvő szántó és legelőre az árverést 1939. koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1911. évi március hó 3 napján délelőtt 10 órakor** Nádudvar községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog, azonban annak 2/3-ánál alacsonyabb áron alul nem.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt P.-Ladány, 1910. évi november hó 2. napján.

Dr. Tikos, sk
járásbíró.

Ékszerész

és órás

üzletemet

Piac-u. 32.

szám alá,

a volt **Szedlak-házba**

helyeztem át és azt pa-
zar fényvel berendezve

megnyitottam.

Szebbnél-szebb

Menyasszonyi ékszerek

Ezüstkelengyék.

Gyönyörű disztargyak.

Alkalmi ajándékok.

Pontos órák.

Ritka izlésű aranyeműek.

Remek

Újdonságok.

Csoda olcsó árak!

A nagyérdemű közönség szives
pártfogását kéri tisztelettel

ROSE DEZSŐ

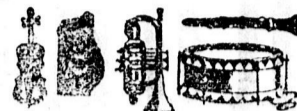
órák és ékszerész
Piac-u. 32. sz.

SZENDRŐ SÁNDOR

zongora és hangszerkészítő

Debreczen, Batthyányi-u. 22. sz.

Zongora, gramofon, mindennemű
vonós és fuvóhangszerek, cimbalmok,
hangszer alkatrészek és hangszer fel-
szerelési cikkek áruháza és ipartelepe.

Zongora és pianó kölcsönző (bérbeadó) intézet.

Hegedűk és hegedű-felszerelések, rónai

hurok, valamint gramofonok és gramofon-

lemezek nagy raktára. Zongora és hangszer

műhely. Zongora és cimbalom hangolás.

Telefon 729. Alapított 1876.

A haj ápolása.

A hajhullás leggyakoribb okainak egyike,
mint azt már a világ leghíresebb bőrgyó-
gyásza is bebizonyították, a fejbőr korpá-
képződése. Ezen kellemetlen betegségben
szenvedők a legrövidebb időn belül teljesen
megkopaszodnak, miután a korpaképződés a
hajtalajt meglazítja és a haj gyökereit ki-
száritja. Számtalan hazai és külföldi orvos
ajánlja a **Petrolin-hajsz-szt** és számtalan el-
ismerő levél bizonyítja, hogy néhányszori
használat után **biztosan megszüntet minden
hajbetegséget, meggátolja az ősülést és meg-
lepő módon elősegíti a haj újra növeszt.**

Vásárlásnál a védjegyre tessék szigorúan ügyelni. —
Minden más e néven forgalomba hozott hajsz-sz
silány ártalmas utánzat. Kapható az egyedüli készítőnél:

Wachsmann Jenő és Tsa drogueria Szabadka.
Üvegeje 1 korona.

Debreczenben főraktár: **Jósa és Jóna drog.**

1701. v. k. sz.
1910.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 1185/8.
1909. számú végzése folytán közhírré tétetik,
miszerint a Debreczeni Leszáolóbank mint
Szövetkezet részére 454 korona 38 fillér tőke,
ennek 1907. év szeptember hó 18. napjától
számítandó 8% kamatai és az eddig összesen
48 korona 70 fill. perköltség erejéig 1909. évi
április hó 1-én bírósággal lefoglalt és 610 koro-
nára becsült házi butorok és egy zongorából
álló ingóságok **1911. évi február hó 11-én,
délelőtt 10 órakor** kezdetét veendő és Csapó-
utcán, 32. számú háznál, Tiszafüredi Takaré-
pénztár 446 korona tőke és járuléka kielé-
gitése végett is megtartandó nyilvános bírói
árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali kész-
pénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron
alul is el fognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon
foglaltatok részére, kik már jogerős végre-
hajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Debreczen, 1911. évi január hó 19.

Török Péter,
bírói kiküldött.